# DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

30. november 2000 *

I sag C-422/99,

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber** ved C. Schmidt, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og G. Bisogni, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos C. Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

**Den Italienske Republik** ved afdelingschef, professor U. Leanza, Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, bistået af statens advokat, I.M. Braguglia, og med valgt adresse i Luxembourg på Italiens ambassade, 5, rue Marie-Adélaïde,

sagsøgt,

* Processprog: italiensk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/51/EF af 6. oktober 1997 om ændring af Rådets direktiv 90/387/EØF og 92/44/EØF med henblik på tilpasning til konkurrenceforhold på telekommunikationsområdet (EFT L 295, s. 23), idet den ikke har udstedt de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, eller i hvert fald ikke har givet Kommissionen underretning herom,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann (refererende dommer), og dommerne J.-P. Puissochet og Macken,

generaladvokat: S. Alber
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. september 2000,

afsagt følgende

## Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 29. oktober 1999 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/51/EF af 6. oktober 1997 om ændring af Rådets direktiv 90/387/EØF og 92/44/EØF med henblik på tilpasning til konkurrenceforhold på telekommunikationsområdet (EFT L 295, s. 23), idet den ikke har udstedt de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, eller i hvert fald ikke har givet Kommissionen underretning herom.

2 Direktivets artikel 3, stk. 1, bestemmer, at medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest den 31. december 1997 og straks underretter Kommissionen herom.

3 Da Kommissionen havde konstateret, at den i direktivet fastsatte frist var udløbet, og at de italienske myndigheder ikke havde givet den underretning om de nationale gennemførelsesforanstaltninger, der var truffet, og da Kommissionen i øvrigt ikke rådede over oplysninger, på grundlag af hvilke den kunne fastslå, at Den Italienske Republik havde vedtaget de nødvendige bestemmelser, opfordrede den ved skrivelse af 25. august 1998 i henhold til den i artikel 226 fastlagte procedure den italienske regering til inden to måneder at fremsætte sine bemærkninger i den anledning.

4 Den italienske regering svarede ved skrivelse af 16. oktober 1998, at den var i færd med at udarbejde de bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme direktivet.

5 Da Kommissionen ikke formelt fik underretning om endelige foranstaltninger, tilstillede den den 26. januar 1999 Den Italienske Republik en begrundet udtalelse og fremhævede herved, at denne endnu ikke havde underrettet den om de bestemmelser, den havde vedtaget for at efterkomme direktivet, hvorfor den opfordrede den til inden to måneder efter den begrundede udtalelses meddelelse at træffe foranstaltninger med henblik herpå og at give den underretning herom.

6 Den 12. april 1999 besvarede Den Italienske Republik den begrundede udtalelse og vedlagde dette svar et forslag til dekret om gennemførelse af flere fællesskabsdirektiver, herunder det i denne sag omhandlede direktiv.

7 Da Kommissionen i øvrigt ikke besad oplysninger, på grundlag af hvilke det kunne fastslås, at Den Italienske Republik havde efterkommet den begrundede udtalelse, besluttede den at anlægge nærværende sag.

8 Den italienske regering har i svarskriftet ikke bestridt, at den ikke har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.

9 Den har dog gjort gældende, at den for at holde Kommissionen underrettet har tilstillet denne et udkast til anordning, samt at Consiglio di Stato er blevet anmodet om at afgive udtalelse. Sidstnævnte institution har fundet det hensigtsmæssigt at høre Autorità per le garanzie nelle comunicazioni (den italienske telekommunikationsstyrelse) samt Autorità garante della concorrenza et del mercato (den italienske konkurrencestyrelse), før den selv udtaler sig.

10 Det bemærkes i denne forbindelse, at ifølge fast retspraksis kan en medlemsstat ikke påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser og frister, der følger af et direktiv, ikke overholdes (jf. bl.a. dom af 15.6.2000, sag C-470/98, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 4657, præmis 11).

11 Da direktivet ikke er blevet gennemført inden for den fastsatte frist, skal Kommissionens påstande tages til følge.

12 Det må derfor fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til det nævnte direktiv, idet den ikke inden for den fastsatte frist har udstedt de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette.

## Sagens omkostninger

13 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Italienske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/51/EF af 6. oktober 1997 om ændring af Rådets direktiv 90/387/EØF og 92/44/EØF med henblik på tilpasning til konkurrenceforhold på telekommunikationsområdet (EFT L 295, s. 23), idet den ikke har udstedt de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, eller i hvert fald ikke har givet Kommissionen underretning herom.**

2) **Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.**

Gulmann Puissochet Macken

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. november 2000.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Tredje Afdeling